

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 4 Å R G A N G

1 0 . J A N U A R 1 9 5 2

A V I N N H O L D E T :
MENNESKESPILLET 1951 - BISKOPENS NYTTÅRS-
HILSEN - PAVE PIUS XII.s RADIOBUDSKAP - KRISTI
BRUD - TANKER OM KIRKENS ENHET - VÅR NYE
SALMEBOK - «SYSTER MARY» - APOSTELEN PETERS
GRAV FUNNET - RIKELIG UTENLANDSREPORTASJE.
NESTE NUMMER KOMMER 24. JANUAR 1952.

NR.

1
2

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61 (Prestegr. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Søndag 13. januar kl. 11 i Folkets hus:
Sangmesse med preken.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 13. JANUAR: Oktavdagen for Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Is. 60, 1—6. Ev. Joh. 1, 29—34. Mandag: Hilarius, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Paul, den første eneboer, bekj. Onsdag: Marcel I, pave, mart. Torsdag: Anton, abbed. Fredag: Petri stol i Rom. Lørdag: Maria Lørdagsmesse.

SØNDAG 20. JANUAR: 2. søndag etter Åpenbaringsfesten. Ep. Rom. 12, 616. Ev. Joh. 2, 1—11. Mandag: Agnes, jomfru, mart. Tirsdag: Vincens og Anastasius, martyrer. Onsdag: Raymond av Penjafort, bekj. Torsdag: Timoteus, bisk., mart. Fredag: Pauli omvendelse. Lørdag: Polykarp, bisk., mart.

SØNDAG 27. JANUAR: 3. søndag etter Åpenbaringsfesten.
18.—25. januar den årlige bønneuke for de kristnes gjenforening.

ST. SUNNIVA SKOLE, OSLO

LILLEGULL

eller

ENGELN SOM FALT
GJENNOM SKYENE

oppføres:

Fredag 11. januar
Søndag 13. januar
Torsdag 17. januar

} Kl. 18.00.

Billetter:

Voksne kr. 2.—, barn kr. 1.—.

DOMINIKANERNE

Foredrag av

pater Finn Dominique Thorn

Tirsdag 29. jan.: «Hva vil den katolske kirke i Norge?»
Tirsdag 5. febr.: «Emil Brunners kirkesyn.»
Tirsdag 12. febr.: «Martin Luther.»
Tirsdag 19. febr.: «Rettferdiggjørelse ved tro.»
Hver aften kl. 20 i Neuberggt. 15.

St. Fransiscus III orden

har møte fredag 11. januar kl. 19 i St. Elisabethsøstrenes Kapell, Urtegt. 31, Oslo.

MARIAKONGREGASJONEN, Oslo

Møte i St. Josephs kapell onsdag 6. februar kl. 19.30.

Generalforsamling i foreningslokalet. Valg.

Styret.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:
Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13. Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

10. JANUAR 1952

NR. 1-2

MENNESKESPILLET 1951

Biskop dr. Jac. Mangers' hilsen ved årskiftet

Nåde være med dere og fred fra Ham som er og som var og som skal komme.

Joh. Ap. 1, 4.

Et års skuespill er slutt. Et skuespill der menneskelige og guddommelige krefter spilte sammen eller mot hverandre.

Det vi så på scenen av årets verdenshistorie var *menneskespill*. Det var det som var i forgrunnen. Men det var ikke det avgjørende, det var så å si bare en birolle. Det var et spill som gjentar seg siden år-tusener: et kappløp om de beste plasser, kappløp om opprustning, om politisk og økonomisk makt. Det var menneskenes kamp om det daglige brød, om moro og fornøyer, og folkenes kamp om herredømmet i verden, om råstoffkildene, om erobringen av verdensmarkedet. Det var et brutalt og vanvittig spill, slik som katten leker med musen eller som rovdryret piner sitt offer som forblør seg.

Vi så ildebrannen i Korea og vi så jerngitteret i de land som sukker under trelldom. Vi gjøs og frøs ved synet av alle de millioner som er blitt hjemløse, landflyktige, utsultet og fortvilet. Vi hørte stønnen av dem som ble martret og myrdet og vi gråt over vår egen avmakt.

Kommunisme, kapitalisme, materialisme, krig og kristenforfølgelse, synd og last dro forbi vårt øye på den store verdensscene. De dro gjennom landene som rovriddere og knuste menneskenes og folkenes fred og lykke. Vi så uhyggelige naturkatastrofer der utallige mennesker måtte kjempe en ulik kamp med elementene om liv, familielykke og eiendom.

Og vi var ikke bare passive tilskuere til dette grufulle skuespill. Det kom oss i høyeste grad ved. Situasjonen i Korea og Sueskanalen kunne lett blitt til en verdensbrann. Den persiske olje kunne lagt hele Europa i grus og aske. Atomeksplosjonene i de sibiriske stepper og i de amerikanske fjellørkener har

rystet grunnvollen av vår sikkerhet og vår demokratiske ordning.

Det var i sannhet et spennende skuespill året 1951 førte fram for våre øyne. Innsatsen var veldig, men resultatet svarte ikke til de uhyre offer av åndelige og materielle verdier. Vi hadde håpet, da vi trådte inn i dette året, at det skulle bli et hellig år og bringe oss fred og sikkerhet. Men vi fikk ikke se noen helligglorie om dets hode. Tvert imot har hat og brutalitet og rivalitet vansiret dets ansikt.

GUD I BAKGRUNNEN

Det var *menneskenes* spill vi så på scenen. Mon ikke dette spill hadde blitt et annet dersom de ikke hadde trengt Gud i bakgrunnen, men tatt ham med i forgrunnen i sin kamp om det daglige brød, om løsningen av de vanskelige problemer? For selv om menneskene skyver Gud i bakgrunnen, så er det likevel han som spiller hovedrollen. Det er han som har det siste ord. Og det er i lyset av Guds spill, av Guds ord, vi må se og dømme hendingene både i det private liv og i folkenes liv, fallitten eller resultatet av menneskenes spill.

De fleste mennesker vil ikke se Guds spill på verdensscenen, og likevel er det det som gir alt mening og verd, god eller dårlig utgang, ettersom det blir tatt hensyn til det eller ikke. Gud holder alle trådene i sin hånd, så meget menneskene enn forsøker å trenge ham i bakgrunnen. Og, Gud skje takk, har også utallige mennesker i dette år spilt Guds spill og stått på hans side på verdensscenen, selv om verden ikke så det eller ikke ville se det.

Alt det jordiske er bare et forspill, det skal vise oss målet og føre oss til det evige. Hva betydning har alt menneskelig strev, all menneskelig politikk, all menneskelig klokskap og ferdighet når det vesentlige element mangler, det som kan gi hele spillet en god utgang: Gud og vår udødelige sjel?

DEN KRISTNES SPILL KAN ALDRI FÅ EN DÅRLIG UTGANG

Dere kjenner alle parabelen fra Evangeliet om den rike bonden som hadde strevet for å samle meget gods i sine lader og så sa til seg selv: «Du har mange gode ting som forråd for mange år; slå deg til ro, spis og drikk og gjør deg til gode.» Men Gud sa til ham: «Du dåre, i denne natt vil jeg kreve din sjel av deg. Hvem skal da tilhøre det du har samlet? Slik er det med den som samler seg skatter, men er ikke rik i Gud» (Luk. 12, 16—21). Ja slik er det med menneskenes spill på verdensscenen, når Gud ikke blir tatt med i spillet. Det lar bare tomhet og skuffelse tilbake og ender i kaos og undergang.

I siste instans er alt Guds verk. Også menneskenes vanvittige spill om de første plasser og om verdens herredømme er en preken om Guds storhet og allmakt, om hans visdom og godhet. Alle hendingene på verdensscenen og i vårt private liv skal tjene til å hvelve en himmel av hellig glede over vårt liv. Vår kristne tro er av en slik natur at en god kristen aldri kan bukke under og at hans spill aldri kan få en dårlig utgang. Angst og frykt får aldri adgang hos dem som holder sitt liv forankret i Gud. De vet at Gud er deres partner og at de er berget i Gud Faders miskunn, i Gud Sønnens nåde, i den Hellige Ånds kjærlighet. De kan smile og være lykkelige selv i nød og motgang og bitre stunder, og de tar modig korset på sine skuldre og går lidelsens veg fram til det evige mål.

Når vi har dette for øye og handler deretter, da har vi all grunn til å slutte dette året med takk til Gud og til å gå inn i det nye året med godt mot. For alt som hender vil tjene til beste for dem som elsker Gud, for dem som går gjennom livet ved Guds side. Det er fra Gud alene vi kan vente fred og frelse, ikke fra menneskenes politiske spill, hverken fra Øst eller fra Vest.

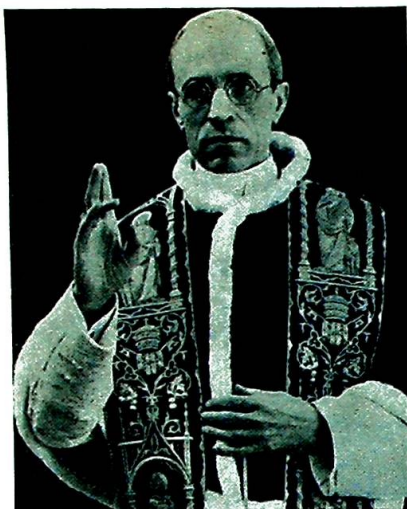
DEN KRISTNES AKTIVE ROLLE PÅ VERDENS-SCENEN

Men det vil ikke si at vi ikke skal spille noen rolle i menneskenes spill. Det være langt fra. Det blir ofte sagt at de kristne er feige, at de er dessertører som forskanser seg bak sin Gud og sin religion — som de tror vil vinne selv om de ikke kjemper og ikke rører en finger. Derfor er de uskikket og uduelig til å spille noen rolle på verdensscenen.

Denne påstand er helt falsk og meningsløs. Vi tror nok fast, ja vi vet at Guds rike er uovervinnelig, selv om vi skulle legge hendene i fanget. Vi vet også at de som lever av den nåde og kraft som går ut fra Kristi Kors, ikke kan bli overvunnet av Guds mot-spiller, ikke av noen hending eller noen makt i verden. For så vidt kan vi godt si at Guds spill ikke først må vinnes, men at det alt er vunnet. Derfor kan vi også av full hals synge Te Deum ved slutten av hvert år.

Og likevel kan vi ikke slå oss til ro med dette. Virkelige kristne er alt annet enn verdensfjerne. Deres liv er alt annet enn feighet og desersjon fra virkeligheten. Det krever tvert om den aller største innsats. Vel er vi ikke av denne verden, men vi er i denne verden, og ikke noe som hender her på jorden, kan være likegyldig for oss, for alt det skal jo være en forberedelse til det evige liv.

Det er da vår plikt å bruke alle våre krefter og ev-

Pave Pius XII

Freden

Julaften sendte Pave Pius XII som svar på Kardinalkollegiets julehilsen sitt 13. julebudskap ut over verden. Den hellige far framholdt bl. a. at folkene må ha større tillit til Det hellige barn i Betlehem enn til våpenes makt, om løftet om fred på jorden skal gå i oppfyllelse, og at man, om man virkelig vil forhindre krig, må søke å avhjelpe den sjelelige blodfattigdom folkene lider av. Etter at Hans Hellighet hadde sendt sin hilsen til hele kristenheten, uttalte han:

«Hvor stor Vår glede enn er over å vite Oss forenet med alle troende denne julehøytid, kaster likevel tidens harde virkelighet sine mørke skygger, som ennå truende tynger verden, inn i den glade feststemning.

Vi kjenner vel til med hvilken tilfredshet og mottagelighet Våre trofaste sønner alltid lytter til stemmen til den felles far. Men Vi kjenner også til med hvilken fryktsom forventning dere ønsker å høre et ord om fredens store sak som opptar verden. Fremfor alt et konsist og saklig ord om Kirkens bidrag til freden: hva dette bidrag ikke kan bestå i, hva det kan og skal bestå i og hva det faktisk består i.

ner for at menneskenes spill på verdensscenen blir spilt slik at det får en god utgang, både for oss selv og våre medmennesker. Vi vet jo at Kristus har lagt sitt rikes utbredelse og framgang — og dermed utallige menneskers evige frelse — i menneskehender, i våre hender, da han ga sin befaling om å være hans vitner og gjøre alle til hans disipler. Derfor er det nettopp *de kristnes* plikt å gripe aktivt inn og gjøre all sin innflytelse gjeldende for å gi verden et kristent ansikt, så Guds planer kan bli virkeliggjort i verden, både i oss selv og i våre medmennesker.

*

Høgtelskede i Herren. Dette års skuespill er slutt. I morgen begynner et nytt. Det er fortsettelsen av det gamle. I forgrunnen vil menneskene spille om det daglige brød og fornøyelser, om verdens makt, men det er trass i alt bare en birolle. Det egentlige spill går om Gud og vår egen udødelige sjel. Det er hovedrollen og den må vi spille godt. Vi må spille på Guds side, med ham som partner. Da vil vårt spill bli en suksess. Det er vår store oppgave i det nye året 1952. Gjør da deres fulle innsats og spill deres rolle fullt ut, og året vil bli så godt og lykkelig som jeg ønsker det for dere alle.

adiobudskap:

Problem er av åndelig-moralsk karakter

Kirkens politiske nøytralitet

Situasjonen i dag krever et åpent og ærlig ord. Kjensgjerningene har tilspisset seg i en slik grad at vi ser verden delt i to motsatte leire og menneskeheten selv så fullstendig atskilt i to grupper at man har vanskelig for å forstå at det er mulig å innta en politisk nøytral holdning mellom de motstridende parter.

De som med urett ser på Kirken som en jordisk makt, som en slags verdensrike, lar seg lett forlede til å kreve at Kirken skal gi avkall på sin nøytrale holdning og ta standpunkt for den ene eller den andre part. Likevel kan det overhodet ikke bli tale om for Kirken å oppgi sin politiske nøytralitet av den enkle grunn at den ikke kan la seg bruke av rene politiske interesser.

Man må ikke tro at dette er en lek med ord og begreper. Har man kjennskap til det fundament Kirkens fellsskap bygger på, vil man ikke ha vanskelig for å forstå dette. Den guddommelige Frelser har grunnlagt Kirken for gjennom den å meddele menneskeheten sin sannhet og nåde til verdens ende. Kirken er hans «mystiske legeme». Den er helt Kristi, men Kristus er Guds. (1. Kor. 3, 23.)

Politikere og mange ganger også katoliker som vil gjøre Kristi Brud til verktøy for sine nasjonale eller internasjonale planer, kommer derved til å røre ved Kirkens innerste vesen, til å skade den i dens egentligste liv. Med ett ord: de ville komme til å trekke den ned på det samme plan hvor kampen om jordiske interesser utkjempes. Dette er og forblir sant, selv om det skjer i den beste hensikt og for prisverdige mål.

Den som derfor vil få Kirken til å oppgi sin nøytralitet, den som når det dreier seg om fredens sak vil forsøke å øve press på den eller gjøre inngrep i dens rettigheter, berøve den friheten til selv å bestemme når og på hvilken måte den bør ta parti i de forskjellige stridsspørsmål, vil alt annet enn lette dens arbeid i fredens tjeneste, for en slik stillingtagen fra Kirkens side kan selv ikke i saker av politisk art være rent politisk. Kirken må se alt *sub specie æternitatis* — under evighetens synsvinkel — i lyset av Guds lov, orden, verdi og målestokk.

Det forekommer ikke sjelden at rent jordiske makter og organisasjoner oppgir sin nøytralitet for den ene dag å støtte den ene part, den annen dag den andre. Det er et spill av beregnende overlegninger som finner sin forklaring i timelige interessers vekslende konjunkturer. Men Kirken holder seg borte fra slike foranderlige grupper. Når den borte en dom, betyr ikke det at den oppgir sitt nøytrale standpunkt. Gud forholder seg jo aldri nøytral overfor ting som angår menneskene, overfor historiens gang. Det kan jo da heller ikke Kirken gjøre. Når den taler, gjør den det fordi den er sendt av Gud. Når den ytrer seg i aktuelle spørsmål, skjer det i sik-

ker forvisning om at den taler i kraft av Den hellige ånd og at dens Herre og Hode som verdens Dommer ved tidenes ende vil stadfeste og bekrefte dens vedtak.

Dette er Kirkens enestående oppgave som rekker ut over det rent menneskelige — også når det dreier seg om politikk. Men hvilken mening har vel da det innholdsløse ord nøytralitet som Kirken burde gi avkall på?

Kirken dømmer ikke etter utelukkende politiske synspunkter.

Andre derimot krever nøytralitet av Kirken nett opp i fredens interesse, men heller ikke disse har en riktig forestilling om den plass Kirken inntar under historiens gang.

Kirken kan ikke stige ned fra det høye, overnaturlige plan som ikke kjenner politisk nøytralitet i den forstand dette begrep brukes om jordiske makter; men dette utelukker ikke at Kirken tar del i den nød og angst som dens lemmer i den ene eller annen leir er hjem søkt av, eller deler uroen over meningsforskjelligheter i egne rekker. Kirken kan ikke nedlate seg til å ta standpunkt utelukkende etter politiske synspunkter. Den kan ikke knytte bakem av religiøs betydning til programmer som er bestemt av rent jordiske mål. Den kan ikke utsette seg for den fare at det kan reises berettiget tvil om dens religiøse karakter. Den kan ikke selv for et øyeblikk glemme at den er Guds stedfortreder på jorden i menneskelige anliggender, at den ikke i aldri så kort tid kan være nøytral i kampen mellom det onde og det gode. Skulle et slikt krav bli stillet til den, ville den måtte avvise det. I kraft av sin overnaturlige tro og sitt håp, ville de troende forstå og respektere en slik holdning.

Kirkens rettslige hjemmel og fredsbudskapets natur

Når Kirkens bidrag ikke kan være av ren politisk art, når Kirken ikke kan innta sin plass og ikke har sin oppgave på det plan hvor statene møtes, hvilket bidrag kan den da gi til fredens sak? Hvilken rettslig hjemmel har den og hva er det eiendommelige ved dens bidrag?

Dens rettslige hjemmel? Hør etter! Ingen steder finner dere den så tydelig og samtidig så påtagelig som i krybben i Betlehem. Barnet der er Guds menneskeverdne, evige Sønn, hans navn er *Princeps Pacis* — *Fredsfyrste*. Fyrste og fredsstifter. Dette er det eiendommelige ved hele menneskehetens Frelser og Forløser. Det er hans menneskehetens sendelse å stifte fred mellom hvert enkelt menneske og Gud, mellom menneskene innbyrdes og mellom folkene.

Men denne sendelse og denne fredsvilje er ikke sprunget ut av forsaghet og svakhet som bare ville være i stand til resignasjon og tålmod overfor det

onde og dem som vil ondt. I hele sartheten hos Barnet i Betlehem ligger majestetiske krefter skjult; bare kjærligheten holder dem tilbake — for å gjøre menneskehjertet skikket til å ta imot og bevare freden og for å gi det kraft til å overvinne alt som kunne forstyrre denne fred.

Men den guddommelige Forløser er også Kirkens usynlige hode; derfor er hans sendelse som fredsstifter også Kirkens. Hvert år lar julehøytiden dens innerste bevissthet om dette kall leve opp igjen til fremme av fredens sak; et i sitt slag enestående kall som er hevet over all jordisk, som kommer direkte fra Gud, som er en vesensbestanddel av Kirkens natur og religiøse makt.

Bevisstheten om denne fredsoppgave var alltid levende og virksom i Kirken, særlig hos pavene, dens synlige overhoder. Vår store forgjenger *Pave Leo XIII* kunne derfor med full rett dagen før den første fredskonferanse trådte sammen i 1899, minne om pavenes arbeid for freden med disse ord: «Det som drev dem, var bevisstheten om et særlig høyt kall, om det åndelige farskap som gjør alle til brødre og som bringer redning.» Det samme gjelder i dag.

Men når Kirken og dens overhode etter å ha hentet styrke og kraft hos Barnet i Betlehem vender seg til den verden som lever langt borte fra Kristus, slår et isnende pust imot den. Den verden taler riktignok alltid om fred, *men den har ingen fred*. Den påbe-roper seg alle mulige og umulige hjemler i sitt arbeide for å gjenreise freden; likevel kjenner den ikke og anerkjenner ikke den fredssendelse som utgår direkte fra Gud, nemlig den som ligger i Kirkens religiøse autoritet.

Stakkars, kortsynte mennesker hvis snevre synsfelt ikke når ut over de muligheter øyeblikket byr på, ut over tallene til militære og økonomiske muligheter. Hvorledes skulle de vel kunne gjøre seg den svakeste forestilling om vekten og betydningen av Kirkens religiøse autoritet for løsningen av fredsproblemet? Overfladiske ånder som ikke er i stand til å se kristendommens skaperkraft i dens sannhet og fylde, hvorledes skulle de vel kunne annet enn se på Kirken som freds-faktor med skepsis og ringeakt? Men alle de andre! Give Gud at de måtte være i flertall! De blir stadig mer klar over at grunnen til den skjebne som har rammet vår moderne, forvirrende verden er at man har slått vrak på Kirkens religiøse autoritet i arbeidet for freden.

Det er frafallet fra den kristne tro som har ført til denne nesten uutholdelige selvovervurdering. Man kan si at Gud har svart på dette frafall ved å la menneskene leve i en kvalfull tilstand av angst og frykt for krig.

Kirkens forhold til statene

Kirken er intet politisk, men et religiøst samfunn. Det er likevel ikke til hinder for at Kirken står ikke bare i ytre men også i indre levende forbindelse med statene. Kirken er jo grunnlagt av Kristus som synlig samfunn og som sådant møtes den med statene på samme plan, omfatter den med sin omsorg alle mennesker og betjener seg av de samme goder og innretninger under forskjellige synspunkter og i mangfoldige former.

Til disse ytre og så å si naturlige forbindelser som skyldes det menneskelige samliv, kommer andre, in-

dre og levende som utgår fra Jesu Kristi personlighet for så vidt som Han er Kirkens hode. Da Guds sønn gjorde seg til sant menneske, trådte Han nemlig i et nytt, sant levende forhold til menneskeheten som sosial organisme, til menneskeslekten som enhet; dette betydde at samme personlige verdighet ble til-lagt alle mennesker; og til menneskeslekstens mangfoldige og særlige fellesskap og samfunn, fremfor alt til dem som er nødvendige for å opprettholde den ytre orden og en riktig organisasjon.

Statenes fellesskap

Til disse fellesskap hører i første rekke familien, staten og også sammenslutningen av stater, for almenvælet som jo er det vesentlige formål for hver enkelt av dem, kan hverken opprettholdes eller tenkes uten deres indre forhold til menneskeslekten enhet. Ut fra dette synspunkt er et uoppløselig forbund av stater et naturlig krav, en kjensgjerning som passer på og krever en varig ytre regulering, en organisasjon.

Staten og sammenslutningene av stater er altså i kraft av sin natur og menneskets sosiale anlegg former for enhet og orden blant menneskene, uunnværlige for det menneskelige liv. Allerede i deres begrep uttales en ordenens ro, dette *tranquillitas ordinis* som den hellige Augustin betegnet som fredens vesentlige innhold.

Til dem som fredsregulerende faktorer er Jesus Kristus, Fredsfyrsten, og med Ham Kirken hvor han lever videre, trått i et nytt, indre, opphøyet forhold. Dette er grunnlaget for det enestående bidrag til fredens sak Kirken i overensstemmelse med sin natur yter, forutsatt at dens liv og virke blant menneskene har den plass som tilkommer den.

Når menneskeheten i overensstemmelse med den guddommelige vilje gjør bruk av det sikre frelsesmiddel som består i den fullkomne kristne verdensorden, vil den meget snart få se hvordan faktisk muligheten til krig forsvinner.

(Avsluttes i neste nr.)

Julespillet på St. Sunniva skole

Plassen tillater ikke en fullverdig omtale av det nydelige julespillet som barna på St. Sunniva skole i Oslo f.t. framfører, «Lillegull — eller engelen som falt gjennom skyene». Men det skal slås fast at det er en fulltreffer av rang som både barn og voksne kan glede seg over. Æren for suksessen kan fordeles på mange, en merker Sr. Fidelis' og Sr. Thereses fine hånd bak den sceniske prakten og detaljene i framførelsen, og når en vet at skuespilleren Rolf Sand har mer enn én finger med i instruksjonen, forstår en hvorfor de små skuespillerne med slik gratie og friskhet makter dette krevende stykke. En imponeres over Lillegulls «standsmessige» verdighet på scenen, og en vil sent slippe det uimotståelige inntrykk bitte-lille Tore Hallvard Bangard gjorde i sluttscenen som det uskyldige Jesusbarnet.

ST. OLAV

ønsker alle sine lesere, medarbeidere
og annonsører

GODT NYTT ÅR!

Kristi bud — Tanker om kirkens enhet

Av dominikanerpater A. Raulin

I år som vanlig blir det i dagene 18.—25. januar holdt en høytidelig bønneuke for gjenforeningen av alle kristne. Kirken er én, alle de troende synger det i sin bekjennelse: *Credo in unam sanctam, catholicam et apostolicam ecclesiam*. Enhver kristen vet også at Vår Herre og Frelser Jesus Kristus dagen før sin død med særlig glød ba om at alle hans disipler skulle «være fullkommen ett». Gud alene kan skjenke oss den fullkomne enhet og derfor må vi be om den. Men Han vil ikke gi oss den om vi ikke gjør vårt, og derfor må vi arbeide for gjenforeningen av alle våre krefter. Helt til dette punkt er enigheten fullstendig mellom de forskjellige kristne konfesjoner. Men uenigheten begynner så snart vi forsøker å gjøre rede for hva slags enhet vi skal fremme. Er det ikke en tragisk ironi at selve problemet om deres enighet er et stridsspørsmål mellom Jesu disipler! Grunnen er at alle kristne ikke har den samme oppfatning av Kirken, dens vesen og følgelig også den enhet Kirken er kalt til.

Vi kunne illustrere meningsforskjellen mellom protestantene på den ene siden, katolikkene og de ortodokse på den annen side ved å si at protestantene gjerne skriver Bibelen med stor forbokstav og kirken med liten k. Selv om vi naturligvis kunne finne mange unntagelser, er symbolet brukbart. Katolikkene og de ortodokse synes derimot at begge ord forlanger stor forbokstav, for Bibelen er Guds ord og Kirken er Kristi brud.

Denne sammenlikning mellom Kirken og Bibelen er forresten meget lærerik og fortjener at vi stanser litt ved den. Den forklarer godt den katolske Kirkes standpunkt i ekumeniske spørsmål.

Hva snakker vi om når vi påstår at Bibelen er Guds ord? Vi snakker om en bok som kan kjøpes i en forretning, som inneholder et visst antall sider, trykt sort på hvitt, som er blitt forfattet, nedskrevet, avskrevet, utgitt. Vi snakker ikke om en usynlig og følgelig uleselig åpenbaring. Det som er Guds ord er en samling av bøker med hver sin opprinnelse, sin historie, sitt innhold og som enhver kan lese.

Og hva snakker vi om når vi påstår at Kirken er Kristi brud? Mener vi en rent åndelig og usynlig virkelighet? Nei, men et samfunn i denne verden som har sin struktur, sin organisasjon, sine troende, sine prester, sine sakramenter, sine læresetninger. Dette er Kristi brud. Derom samstemmer hele den kristne tradisjon fra begynnelsen av. Det er aldri blitt dratt i tvil om at det er den Bibel som avskrives og trykkes som er Guds ord, og heller ikke at det er den synlige Kirke med dens biskoper og medlemmer som er Kristi brud. Begge punkter er forresten intimt knyttet til kristendommens sentrale dogme, nemlig Guds menneskevordelse, Inkarnasjonen. Gud er blitt menneske. Helt og fullt. Han har tatt på seg hele den menneskelige natur. Og Kirken har aldri holdt opp med å protestere mot og fordømme enhver lære som utvisker menneskevordelsens intense realisme. Alle-rede Ignatius, en av de aller eldste kristne forfattere, like etter apostlenes tid, understreket dette: «Lån det

døve øret til deres tale som ikke omtaler Jesus Kristus som Davids ætling og Marias sønn — han som virkelig er født, virkelig har spist og drukket, som virkelig er blitt forfulgt under Pontius Pilatus, som virkelig er død på et kors i himmelens, jordens og underverdenens påsyn, og som virkelig er oppstått fra de døde (Trall. 9). Kunne det uttrykkes kraftigere? Jesus har spist og drukket. Og det var den samme Jesus som sa: «Min Fader og jeg er ett» og «Filipp, den som ser meg, ser også Faderen». Det er det samme mysterium som Guds ord oppfyller når det blir et menneskenes ord som skrives ned og leses. Og det er igjen det samme mysterium når vi ser at Jesus gjør et synlig samfunn til sin brud.

Bibelen er ikke en ren åndelig åpenbaring, den er denne bok som vi får i hendene, og som våre øyne kanskje blir trett av å lese, som vi kanskje oversetter dårlig og misforstår. Det er Guds ord og derfor fortjener denne håndskrevne eller trykte tekst at vi ærer den med stor forbokstav. Det er Bibelen. På liknende måte er Kirken ikke en ren åndelig virkelighet, den er dette synlige samfunn som vi ved dåpen er blitt medlemmer av, som underviser oss, samler oss, meddeler oss synlige sakramenter. Det er Kristi brud, og derfor fortjener dette ofte foraktede og forfulgte samfunn at vi ærer det med navnet «vår mor» og skriver den «Kirken».

Inkarnasjonens realisme stiller riktignok fornuf-ten overfor store og vanskelige problemer. Det gjelder både Bibelen og Kirken. En slik påstand som den at Bibelen er Guds ord, trekker tunge konsekvenser med seg. Guds ord må nemlig ha visse egenskaper som stiller det langt over det alminnelige menneskelige ord. Var Åpenbaringen av rent åndelig karakter, da ville det være atskillig lettere, ingen kunne kontrollere. Men Bibelen ligger der på bordet, vantro mennesker kan bla i den, sammenlikne den med andre skrifter, for eksempel andre religioners hellige bøker. Det er atskillig mer kompromitterende. Guds ord må minst ha én egenskap, nemlig å være sannferdig. Gud kan hverken ta feil eller føre oss bak lyset. Og Bibelen ligger der med sine påstander som enhver kan stille i søkelyset. Og alle vet hvilke slutninger rasjonalistene og de liberale protestanter har dradd av sine undersøkelser. Blant de sistnevnte var det mange som forsøkte å redde Bibelens autoritet, men de så ingen annen utvei enn å tolke Bibelens inspirasjon i rent subjektivistisk ånd. «Jeg bryr meg ikke om Bibelens ord er sanne, jeg vet at denne bok taler til mitt hjerte, og derfor er den Guds ord for meg. Da er det ikke lenger denne bok som alle kan lese, som er Guds ord, men Gud benytter seg av den for å tale til meg og åpenbare seg for meg». Den katolske Kirke og også de rett-troende protestanter holder fast ved den tradisjonelle oppfatning: Bibelen er Guds ord slik som den står. Og Pave Leo XIII presiserer at den er inspirert av den Hellige Ånd og Gud er dens forfatter. Vanskelighetene, så store de enn kan være, er ikke av en slik art at vi for deres

skyld skulle vrake en av grunnpillarene i den kristne religion. Skal vanskelighetene løses, så må det være i lys av kristendommens vesentlige og uforanderlige grunnprinsipper. Og utviklingen har vist at mange av disse vanskeligheter lot seg løse nettopp i lys av disse prinsipper, ved å utdype og renske den gamle tradisjonelle oppfatning av Guds bibelske forfatter-skap.

En kan heller ikke uten å møte vanskeligheter hevde at et synlig samfunn er Kristi brud. Vanskeligheten er ikke så meget at noen katolikker, det være seg biskoper eller paver, har levd et syndig liv. Vi vet jo at selv de høyeste prelater er mennesker som ikke blir frelst etter andre regler enn sine medmennesker. Vanskeligheten er at et synlig, begrenset samfunn kommer til å måtte hevde en del prerogativer for seg som mange synes er meningsløse. Tenk! Om et slikt samfunn er Kristi brud, da kan det bare være ett slikt samfunn. Vi kan vanskelig anklage Jesus Kristus for «åndelig bigami», desto mindre som hans forening med Kirken brukes som et eksempel på det monogame ekteskap i Apostelens brev til Efeserne. Verre enn det! Hvis ett bestemt samfunn er Kristi brud, da kan bare dette samfunn føde barn til Kristus. For Vår Frelser er ikke bare et mønster på det monogame ekteskap, men i like høy grad om ekteskapeleg troskap. Det er på dette punkt at protestantene og katolikkene har meget vanskelig for å tale det samme språk. Protestantene mener at det er flere kirker, og da er det klart at ingen av disse kirker kan være Kristi brud. Og skal vi finne noe som svarer til dette ekte bibelske begrep, må vi ta vår tilflukt til en usynlig og rent åndelig verden utenfor vår rekkevidde. Den katolske Kirke kan ikke mer fornekte Kristi ene bruds synlige karakter enn den kan forvanske den hellige Skriffts synlige karakter. I begge tilfelle møter fornuften store vanskeligheter, men disse vansker skal undersøkes i lys av åpenbaringen og ikke på dens bekostning. Fordi den katolske Kirke er Kristi brud kan den, og den alene, føde barn til Kristus. Utenfor Kirken, ingen frelse. Betyr dette at den katolske Kirke nekter det evige liv til alle de mennesker med god vilje som ikke står sort på hvitt i protokollen i et eller annet katolsk sokn? Langt fra. For en kan tilhøre den katolske Kirke, Kristi sanne brud, på grunn av sin gode tro, selv når en mener å være fremmed for den og kanskje kjemper mot den! Det lærer den katolske Kirke, den «kaster ikke i helvetet» alle de som ikke hører til dens synlige flokk; men aldri vil den gjøre noe på bekostning av dens sanne natur som Kristi brud. Protestanter kan si: la oss slå fast at det finnes kirker, og derfor må vi forhandle for med Guds hjelp å lage én kirke av disse splittede kirkesamfunn. Den katolske Kirke kan ikke gjøre det uten forræderi: Kristi brud kan aldri ha holdt opp å være én.

Det er derfor lett å forstå at det ekumeniske arbeid ikke antar de samme former for en katolikk og for en protestant. Det er nesten farlig å bruke det samme ord, for det dreier seg om to forskjellige ting. Det er ingen grunn til å undre seg over denne dobbelt-tydighet. Tror man kanskje at det kunne drives utvetydig ekumenisk arbeid mellom protestanter som anser Bibelen som Guds sanne og objektive åpenbaring og de av dem som er av en annen oppfat-

Disse ord skulle jeg gjerne ha skrevet over denne artikkel. Men det vil nok ennå av meget gode grunner ta atskillig tid før den kan bli ferdig, og da det nå i mange år ikke har vært mulig å få tak i en salmebok, har våre kirkelige myndigheter gjort det eneste riktige, nemlig å trykke opp utgaven av 1934 med en rekke forandringer, men samtidig er den utgaven som nå foreligger forsynt med et tillegg av salmer, latinske salmer oversatt av Ragnhild Foss, oversettelser av andre katolske hymner — bl. a. engelske — og en rekke kjente salmer fra Landstads salmebok.

Denne nye utgave — som er den femte — er forsynt med et kort forord, hvor det sies at det er den gamle

ning? Og hvordan kunne det ekumeniske arbeid være utvetydig når vi på den ene siden har kristne som anser Kirken, Kristi brud og de troendes mor som et synlig samfunn, og på den andre siden andre kristne som er av stikk motsatt oppfatning?

Betyr dette at det ekumeniske arbeid er forgyves? På ingen måte. Bibelkritikken har i sin tid reist alvorlige problemer, og når alt kommer til alt var det en velsignelse for Kirken å måtte avklare sine begreper, bli bedre klar over Bibelens guddommelige og menneskelige karakter. Bibelkritikken er sannsynligvis opphavet til den store bibelske fornyelse som særpreger våre dager i vide kretser. I krisens stund var katolikkens plikt ikke bare å holde fast ved prinsippene, men også å forstå hvilken sannhetstrang lå bak kritikernes angrep. På et tidspunkt hvor ekumenismen opptar mange kristnes sinn, er katolikkens oppgave ikke bare å holde fast ved prinsippene, men også å vurdere hvilken trang til ærlighet og broderkjærlighet som ligger bak disse bestrebelsene. Mange fordommer mellom konfesjonene bør rives i stykker, på samme måte som mange rutinemessige fortolkninger av Bibelen måtte vike for ærlige og grundigere undersøkelser. Rivaliseringsånden bør opphøre, som for en tid siden den prinsipielle motstand mot enhver kritisk analyse av den hellige Skrift. Vi bør være i stand til å innse våre egne feil og til å forstå at våre atskilte brødre kan være delaktige i store nådegaver fordi vår himmelske Fader vil at alle mennesker skal bli frelst.

Til syvende og sist var det mangel på tro på Bibelens guddommelige karakter som gjorde det vanskelig for mange kristne å turde gå med på dens åpenbare menneskelige sider. Hadde de trodd sterkere på Bibelens inspirasjon, ville de ikke ha vært så redd for å se den i søkelyset. I dag ville det være mangel på tillit til og tro på Kirken, om vi fant det påkrevd å vri oss unna de krav ekumenismen stiller til vår ærlighet og vår nestekjærlighet. Kirken, Kristi brud, har ingenting å frykte når det gjelder en oppriktig undersøkelse av stillingen.

La oss i denne uke, i forening med hele den katolske Kirke og våre atskilte brødre, be om at Jesu store ønske skal gå i oppfyllelse: «Jeg ber om at alle må være ett, likesom du, Fader er i meg og jeg i deg, at også de må være ett i oss».

Fr. A. Raulin, o. p.

salmebok

salmeboken som i sin tid ble samlet av Mgr. Kjelstrup, som nå er trykt opp. Vår gamle salmebok er imidlertid ikke samlet av Mgr. Kjelstrup. Den ble første gang utgitt i 1893 med biskop Fallizes godkjennelse til gudstjenestelig bruk datert 20. april 1893. Det eiendommelige er at «St. Olaf» det år ikke hadde noen utførlig omtale av den store begivenhet at vi fikk vår første norske salmebok. Det er meget kjedelig, for «St. Olav» er nå engang vårt viktigste historiske kildekrift. Den eneste omtale salmeboken fikk, foruten en annonse over katolsk litteratur hvor salmeboken er tatt med, var en liten notis i «St. Olaf» for den 23. juli 1893, hvor det sies at «pastor Ortved er vendt tilbake til sin egen mission, Danmark, efter i halvfemte aar at have virket her i Norge, navnlig som missionens literat; hans sidste arbejde er vor nye salmebog.» Pastor Edward Ortved var dansk av fødsel og virket på den tid i noen år i Norge tilknyttet St. Olavs kirke i Oslo, men med mange spesialoppdrag, bl. a. å skaffe Norge en katolsk salmebok. Da han i 1893 dro tilbake til sitt fedreland hadde han nettopp avsluttet en foredragsreise til Stavanger, Bergen og Trondheim, hvor hans foredrag ifølge «St. Olaf» fikk en meget god mottakelse i pressen.

Den salmebok som pastor Ortved utarbeidet i 1893 hadde som sitt forbilde den daværende danske salmebok som igjen var sterkt inspirert av tyske salmebokutgaver. Salmene nr. 1 til 202 i den utgave som er kommet før jul, er de samme som i denne første-utgave. Det kan vel trygt sies at det var et særdeles høyt fortjenstfullt arbejde pastor Ortved utførte i 1893.

Så gikk tiden til 1915, da vi fikk den annen utgave av salmeboken, og her er det at Mgr. Kjelstrup kommer inn. I 1911 fikk han det oppdrag å revidere salmeboken. Han arbeidet i fire år med dette oppdrag, og en meget interessant redegjørelse for sitt arbeid offentliggjorde han i «St. Olaf» for 20. august 1915. Her sier han at den autoriserte rettskrivning måtte gjennomføres, hva der jo var en umulighet uten en temmelig omfattende revisjon. Dernest måtte atskillige salmer «befries for danske reminiscenser, som var mindre iørefaldende i 90-årene, men nu støter det norske øre mer og mer, eftersom vort sprog i sin utvikling med stadig raskere tempo fjerner sig fra det danske.» I dag ville uttrykkene antagelig vært valgt med større varsomhet etter det gode forhold som nå består mellom folkene. Men en naturlig grense for revisjonen den gang var den bestående koralbok som måtte bibeholdes. Den var få år i forveien blitt omarbeidet av pastor Riesterer. Det var et stort arbejde Mgr. Kjelstrup nedla her, men han var også den første til å innse at mange ting kunne det være meningsforskjell om.

I 1922 ble det trykt en ny utgave — den 3de — som ikke atskilte seg fra utgaven av 1915.

I 1934 kom den 4de utgave som gjengir den opprinnelige salmebok temmelig uforandret, unntatt rettskrivningen, som ble brakt mer i samsvar med rettskrivningen av 1918. Men denne utgave tar med et tillegg av nye salmer av forskjellige katolske salmediktere, bl. a. av Mgr. Kjelstrup, som gjennom årene hadde vært offentliggjort i «St. Olav», og en del kjente salmer fra Landstads salmebok, bl. a. noen av de julesalmer som var mest kjære her i landet.

Jeg tror at den oppfatning i dag er alminnelig at Mgr. Kjelstrup i sitt arbejde med salmeboksrevisjonen — hvor han ikke sto helt fritt, men hadde bundet mandat — og i sitt valg av nye salmer har utført et meget verdifullt arbejde. At man ikke i alt kan følge ham eller være enig med ham har jo intet å bety i denne bedømmelse. Av de meget gode ting Mgr. Kjelstrup fikk inn i salmeboken var det nye 2net vers i salmen «Fast skal min dåpspakt evig stå». Det verset er noe av det skjønneste vår salmebok i dag eier. I 2net vers i julesalmen «O du kjære barnelil» lar han de to linjene i pastor Ortveds salmebok «Kun naar Du hos os vil bygge, bliver vore hjerter trygge» erstattes med «Vil Du hos os bo og bygge, da blir vore hjerter trygge». Jeg legger megen vekt på det ene ord *kun* i den opprinnelige tekst som etter min mening gir linjen en langt dypere mening.

Mgr. Kjelstrup har sløffet noen vers i en del lange salmer, slik at lengden nå ble gjennomgående tre à fire vers. Selv sier han at det er en kjennsgjerning at en hel del av våre salmer aldri ble sunget til ende, da de var for lange. Men så føyer han til at den uskikk ikke skal godkjennes, som har innsneket seg i enkelte av våre kirker, aldri å synge mere enn 2 vers av en salme. Det må man jo være enig med Mgr. Kjelstrup i, men det har jo litt å si når en salme synges. Som avslutning på en høymesse er 2 vers helt tilstrekkelig — ja det bør ikke være flere for ikke å gjøre gudstjenesten unødig lang. Men når det gjelder andakter og særlig sangmesser, bør salmene synges i sin helhet. Er der tidsnød, får man heller synge færre salmer.

I 20-årene ble den skikk innført i St. Olavs kirke i Oslo, at det var et lengre prelude mellom de enkelte vers i salmen etter høymessen. Skikken ble nokså raskt avskaffet. Heldigvis.

I sin utgave har Mgr. Kjelstrup i flere tilfelle benyttet nyere danske salmer, bl. a. den danske utgave av «Store Gud» som i sin nye skikkelse skriver seg fra den kjente danske jesuiterpater Ludvig Günther og cand. mag. Halfdan Kejser. Som oversettelser til pinsekvensen «Veni, Sancte Spiritus» og den store Helligånds-salmen «Veni Creator» er anvendt «de klassiske tekster i den danske messebok,» sier Mgr. Kjelstrup. Den opprinnelige salme nr. 100 er erstattet med Johannes Jørgensens oversettelse av «Jesu, dulcis memoria» o. s. v. Som oversettelse til «Ave Maris stella» er benyttet Thor Langes i stedet for «den gamle danske, der var rædselsfuld i sin smakløshet». (Dessverre er jeg ikke lenger i besittelse av de eldre danske salmebokutgaver, så jeg kan gjøre sammenligninger mellom disse og pastor Ortveds utgave av 1893. Disse ble sammen med megen annen litteratur på dette område fjernet fra mitt hjem under krigen, og siden har jeg ikke hatt noen anledning til å erverve dem på nytt.)

Den siste og femte utgave av salmeboken som utkom like før jul på St. Olavs Forlag, bygger helt på fjerde utgaven, men har som tillegg en rekke salmer som omtalt i begynnelsen av artikkelen. Det vil alltid være megen meningsforskjell når man skal velge ut en rekke nye salmer som tillegg til ens egen salmebok. Å gi noe i retning av en noenlunde vurdering etter et par gjennomlesninger er ikke mulig. Men jeg tror man allerede i dag kan si at tillegget har gitt vår salmebok en vesentlig øket verdi. Det er imidlertid først når salmeboken har vært i bruk noen tid at man kan forsøke å gi noen sikrere bedømmelse. Og her vil også de salmemelodier som skal anvendes spille en meget stor rolle.

Flere salmer er hentet fra Landstads salmebok. Jeg går ut fra at man derved mener Landstads reviderte som utkom i 1926 ved domprost Gustav Jensen som selv var en framtrepende salmedikter. Første gang man hentet salmer fra denne salmebok til vår katolske salmebok, var da fjerde utgave kom ut. Det vil nå som den gang vekke diskusjon. Men min oppfatning er at våre kirkelige myndigheter har gjort det riktige. De gode og anerkjente salmer er et folks felleseie.

En ting trer imidlertid fram at ved valget av salmer fra Landstads salmebok, har man ikke fulgt de krav til mere moderne språkdrakt som preget Monsignore Kjelstrups arbeide. Og her skal man være oppmerksom på at Landstads reviderte salmebok ikke er noen radikal revisjon. Mange av salmene er bevart i stort sett sin tidligere skikkelse av hensyn til respekt for tradisjon eller vane. Jeg velger tilfeldig en salme, den danske salmedikter, biskop Brorsons «Den store, hvite flokk». Slutningslinjene i siste vers lyder slik i vår nye salmebok:

Oppløft din røst, slå palmetakt
og syng av himmelsk kraft og makt:
Pris vær deg, evindeligg,
Vår Gud og lammet, sagt!

Oppriktig talt forstår jeg ikke disse linjer ordrett. Det kan kanskje være en feil hos meg eller en reminisens fra mine guttedager, da jeg alltid fikk skjenn på skolen fordi jeg ikke kunne lære utenat salmer jeg ikke forsto. Teksten er temmelig uforandret fra Landstad-utgaven av 1908. I ovenstående gjengivelse må det være en trykkfeil, da det i tredje linje må stå være i stedet for vær.¹⁾ Det må være en oppgave for de som nå arbeider med den endelige revisjon av vår salmebok å finne en gjengivelse av meningen i disse linjer i en språkdrakt som er forståelig for det vanlige menneske. Å synge i palmetakt er ukjent i min musikalske viten, men jeg skal villig innrømme at den er begrenset. Ordet «sagt» til slutt tror jeg ialfall den yngre generasjon vanskelig vil forstå. Den eldre vil muligens mene at det skal erstatte «amen», men noen heldig erstatning er det ikke.

Av salmen «I Himmelen, I Himmelen», som er svensk i sin opprinnelse og som er oversatt av Landstad, lyder 3dje vers i vår utgave:

Av klarheten i himmelen
de frelste skinne skal
Alt som den klare solen selv
vidt over stjerner all,
:/: og vorde englers like der
nær Herren Sæbaot! :/:

Dette er i overensstemmelse med Landstads reviderte utgave av 1950, men i Landstads utgave av 1908 lyder 4de linje: «vidt over stjerner al». Ordet al med apostrof gir meningen. (Det bør tilføyes at vår salmebok har 3 vers til denne salme, Landstad av 1908 11 vers og av 1950 8 vers.)

Blant de Landstads salmer som er kommet med, er bl. a. Grundtvigs meget populære «Kirken den er et gammelt hus», «Jesu styr du mine tanker» (en gammel norsk nedarvet salme, hvis opprinnelse visstnok ikke kan fastslåes), kardinal Newmanns vakre i biskop Hognestads oversettelse til ny-norsk «Leid, milde ljøs» (som alltid bør synges til den britiske komponist, Purday's, melodi), den meget brukte salme ved begravelser «Så ta da mine hender», skrevet av Julie Hausmann og oversatt av Peter Waage og som først kom med i Land-

¹⁾ Det bekreftes at det er en trykkfeil. Red. anm.

stads reviderte utgave, pinsesalmen «Nu beder vi den Hellig Ånd», som i Landstad er oppført blant salmer «til inngang» og hvis første vers ifølge Landstad er en tysk pinsesang fra det 12. århundrede, mens 2. og 3. vers er skrevet av Martin Luther.

Og så har vi også fått med påskesalmen «Jesus lever, graven brast», en av de mektigste salmer i Landstads salmebok, skrevet av Bergens-biskopen Johan Nordahl Brun, som levde omkring det forrige århundreskifte. Han er en av de betydeligste og mest særpregede skikkelser i den norske kirke. Hans forfatterskap var meget spennende fra salmer til den sterkt nasjonalpregede tragedie «Einar Tamberskjelver», visen «For Norge, Kjempers Fødeland, vi denne Skaal vil tømme» og til Bergens Nasjonalsang «Jeg tok min nystemte citar i hån», skrevet til en fransk melodi til en menuett, datidens mest populære dans, man kan gjerne si datidens jazz.

En salme som ikke er kommet med, er Grundtvigs salme «Paaskemorgen, slukker sorgen», som med Lindemanns musikk, formelig er blitt påskens nasjonalsang i Norge.

Av andre salmer som er kommet til, merker man seg særlig en ny sangmesse på ny-norsk ved Ragnhild Foss. Et riktig tiltak. Særlig det siste vers i salmen etter kommunionen virker sterkt. Og videre har vi fått med Mgr. Kjelstrups to salmer «Bønn for Paven» og «Bønn for Biskopen», to nye oversettelser av «Stabat Mater», en på riksmål og en på ny-norsk. Likeså en ny-norsk oversettelse av «Ave Maris Stella» ved Ragnhild Foss.

Som salme 281 er tatt inn en meget god ny oversettelse av «Veni Creator». Den samme tekst er også tatt med under nr. 132, som oversettelse til den latinske tekst. Vi får således denne salme på to steder i salmeboken. Det første verset i den nye oversettelse er også benyttet til oversettelse av nr. 5, slik at dette verset har vi nå på 3 steder i salmeboken. Hadde det ikke vært bedre å beholdt oversettelsen fra den danske messebok i nr. 132, når den nye oversettelse allikevel kom inn som en helt selvstendig salme under nr. 281? Mgr. Kjelstrup betegner den danske tekst fra messeboken som klassisk!

I oversettelsene til flere av de latinske tekster er der gjort mange endringer.

«Kyrie eleison» er nå oversatt med: «Herre, miskunn deg». Dette gjentar seg i litanien. Den hittil brukte oversettelse er «Herre forbarm deg over oss». (I den første utgave i 1893 står det eiendommelig nok, kun «Herre, forbarm deg».) «Miserere nobis» er etter Agnus Dei oversatt med «miskunn deg over oss». Forandringen her tror jeg nok vil bli møtt med ikke bare glede.

I det lauretanske litani er brukt det gamle uttrykk «at vi må bli verdige til Kristi forjettelser» i stedet for det som i senere år har vært innført «Kristi løfter». For meg som vel nå dessverre må regnes til den eldre generasjon, er uttrykket «Kristi forjettelser» langt vakrere. Men det skal innrømmes at for den yngre og yngste generasjon er ordet «forjettelse» meget fremmedartet. Jeg tror derfor man bør gå over til ordet «løfter». Framfor alt må man være konsekvent både i dette og i det foregående tilfelle.

Davids 50. salme har fått en helt ny oversettelse. Jeg er ikke kompetent til å uttale meg om hvilken oversettelse på beste måte gjengir den latinske tekst, men ved den første gjennomlesning får man inntrykk av at den nye oversettelse har et meget lettere og naturlig språk. Et par bemerkninger ønsker jeg å gjøre. Ordet

«barmhjertighet» er ombyttet med «miskunn». Jeg synes det må være vanskelig å la ordet «barmhjertig» gå ut av vårt religiøse språkbruk. Uttrykket «Jeg erkjenner min misgjerning» er forandret til «Jeg kjenner min misgjerning». Er det egentlig det samme? Det har vært sterk tendens i tiden til å gå bort fra de sammensatte ord. Men her må man være varsom så meningen ikke endres. Ingen vil vel påstå at det får den samme betydning om man omskriver Øverlands skjønnede dikt fra krigen «Vi overlever alt» til «Vi lever over alt». — I et senere vers er ordene «da vil min tunge med glede prise din rettferdighet» ombyttet med «så skal min tunge love din rettferd». Uttrykket «love» i betydningen «lovprise» er vel ikke meget kjent.

Når jeg har nevnt disse ting her, så er det for å gjøre de oppmerksom på det som arbeider med den videre revisjon av salmeboken. Og da vil jeg også gjøre oppmerksom på at den siste utgave i like sterk grad som sine forgjengere tviholder på uttrykket «skytspatron» i Olavs-salmen «Du som Herrens åsyn skuer». Det heter fremdeles her «Norges skytspatron du er». Vel er jeg en ivrig forsvarsvenn, men kunne man ikke finne en mindre krigersk betegnelse på vår store nasjonalhelgen?

En utmerket ting er innført i denne nye femte utgave. Man har ved enkelte salmer tilføyet forfatterens og av og til komponistens navn. I den helt nye salmebok som en gang kommer, bør dette tilføyes alle salmer. Vi får nå vite at det er Marie Knudtzon som har skrevet den nydelige salme Foran Julekrybben «Maria hvor skulle jeg ønske». Og det føyes til at salmen har original melodi. Men hvorfor kan ikke den hederkronede pater Lutz få sitt navn knyttet til denne salmen, som takk for den herlige melodi han har gitt oss?

Slik som denne femte utgave er blitt til med et tillegg i 1934 og ett nå, har det ikke vært til å unngå at salmene til de forskjellige årstider og fester er blitt spredt rundt i boken og gjør den mindre oversiktlig. Dette er avbøtet ved et helt utmerket saksregister hvor salmene er samlet i grupper for kirkeåret.

Boken er pent trykt av Sverre Kildahls boktrykkeri i Tvedestrand på tynt kvalitetspapir. Også i denne utgave har oppsetningen av de enkelte salmer vært åpen, og ikke fortløpende som i mange andre salmebøker. Når det kan gjøres uten at formatet blir for stort, er den oppsetningsmåte som har vært brukt i de katolske salmebøker, langt å foretrekke.

Prisen er kr. 8.— for det innbundne eksemplar. Med det nåværende prisnivå er det intet å si på den. Salmeboken av 1893 kostet kr. 1.50 (uinbundet kr. 1.—).

Vi har all grunn til å være våre kirkelige myndigheter takknemlige for det tiltak som her er gjort. Det er et meget dyktig arbeide som ligger bak, og de som nå arbeider med vår nye salmebok, har fått verdifullt stoff å arbeide videre med.

Jeg har i min omtale av den nye salmebokutgave unngått å komme inn på den musikalske side ved vår salmebok. Den siste utgaven gir heller ikke spesiell foranledning til det. Men en ny koralbok må komme. Det er kun salmene nr. 1—202 som nå er samlet i vår gamle koralbok, mens vi til salmerne 203 til 340 ingen koralbok har. Jeg håper de som arbeider med den ikke nærer pastor Riesters optimistiske tro på den norske sangers evne til å gå i høyden. Mange av våre nåværende salmetoner ligger alt for høyt for det vanlige menneske.

Ved utarbeidelsen av den nye koralbok kan det være grunn til å overveie om vi ikke har en rekke vakre salmelodier som igjen burde få sin plass i koralboken. Blant

andre er den eldre melodi til salmen «Vær hilset Maria du rene» langt å foretrekke. Den kom ikke med i koralboken da den var «sentimental», og så kom en ny i stedet. Men like fullt har den gamle melodi levet videre i menighetene. Der er også mange andre melodier som i mange år har vært brukt til våre salmer i stedet for — eller ved siden av — koralbokens. Det er flere skjønnede ting blant dem. Det er i det hele tatt et rikt stoff som ligger ferdig til bearbeidelse. I utarbeidelsen av den nye koralbok bør der legges meget arbeide.

Da salmeboken av 1915 så dagens lys, rettet den senere biskop Offerdahl i «St. Olav» en appell til alle om å anskaffe seg den nye salmebok og om å ta mere del i salmesangen.

Det kan være grunn til å gjenta denne appell nå, slik at vår salmesang riktig kan bli menighetens allsang.

C. P. W.

«SYSTER MARY»

Skuespillet «Syster Mary» på Det Norske Teater er ikke noe katolsk skuespill i den forstand at det behandler katolske problemer eller fremsetter katolsk kristendom kontra noen annen. For alt hva jeg vet kan forfatterinnen Charlotte Hastings gjerne være protestant eller anglikaner. Ja, skuespillet kommer ikke engang inn på kristendom i sin alminnelighet i motsetning til hedendom eller vantro. Det er ikke propaganda i noen form og behøver ikke skremme dem som ikke vil se religiøse skuespill. Det er et kriminalstykk, som til og med er meget spennende og interessant. Men vi føres inn på katolsk grunn og i katolske omgivelser. På grunn av uvær og en forferdelig flom som fullstendig blokerer alle veier, setter landsbyen i nærheten under vann og avskjærer telefonforbindelsen med utenverdenen, oppleves tre dager i et nonnekloster der en dødsdømt malerinne og hennes to voktere har søkt tilflukt på tilbakeveien fra London. Hennes andragende om benådning var blitt avslått. Dommen skulle straks eksekveres, men nå blir det jo utsettelse så lenge flommen varer. Legen på nonnens hospital er også til stede og klosterets arbeidshjelp. Vi blir vitner til meget spennende scener.

Det som er det særegne ved «Syster Mary» er at det foruten å være et utmerket og meget velspilt kriminalstykk, fører oss inn i et klostres liv og daglige virke. Det er nettopp dette at handlingen utspilles i slike omgivelser som gjør skuespillet så interessant og betagende. For verdens uro og ondskap, håp og fortvilelse blir ennå mer fremhevet og understreket i disse nonners stille og tilbaketrukne tilværelse. Skuespillet viser at selv om disse kvinner har forlatte denne verden, som det heter blant folk, og blitt nonner, så har de allikevel ikke forlatt verden. De følger med, om enn på avstand, og griper inn i de forskjellige begivenheter ad bønnens vei, slik klosterfolk pleier gjøre det. Men nå føres de gode søstre lenger. De ytre forhold som har støtt til, og deres egen hjertevarme og sterke medkjensle, får dem til å gripe inn i en kriminalsak. Søster Mary er den som fører an og tar seg av saken. Ved intuisjon og skarpsindighet får hun løst saken. — Helt bedårende er gamle søster Josephine. Den travle og omtenksumme og alle stedsnærværende kjøkkensøster vinner alles hjerter. Hun er som tatt direkte ut fra et klostresamfunn.

Enhver bør se dette stykke og forvise seg om at katolske nonner er som andre mennesker, verdensnære og naturlige som kan snakke med og føle for alminnelige mennesker og deres skjebne. Og de kan sannelig også være praktiske!

Lars Paul Messel.

Apostelen Peters grav ligger under Peterskirken høyalter

Roma, 19. des. (NTB—Reuter): Det er slått vitenskapelig fast at apostlen Peters grav befinner seg under høyalteret i St. Peterskirken, heter det i en to-binds rapport som Vatikanets arkitekter onsdag overrakte paven etter flere års utgravninger under verdens største kirke. Men arkeologene gjorde ikke noe forsøk på å identifisere benrester som er funnet like ved apostelgraven.

Paven fikk det første eksemplaret av rapporten som har vært imøtesett med stor spenning, ikke minst i den katolske verden. Den blir bare trykt i 1500 ekspl.

Osservatore Romano, som i kveld offentliggjorde et utdrag av rapporten, framholdt at arkeologene først arbeidet seg ned til den basilika som ble bygget av keiser Konstantin i det 4. århundre over det man trodde var St. Peters grav. Deretter grov man seg inn i den hedenske kirkegården som dekker den bratte Vatikanhøyden på den tid Peter døde i år 64 eller 67 e. Kr. Under høyalteret i den nåværende St. Peters basilika avdekket de et gravsted som tydeligvis hadde vært sentrum for hengiven gudsdyrkelse, men som like tydelig hadde gjennomgått mange endringer i de tidligste århundrene av vår tidsregning. Det er brakt på det rene at graven er blitt røvet og ødelagt.

Etter tradisjonen ble St. Peter korsfestet med hodet ned i Neros Cirkus, like ved Vatikanhøyden og deretter gravlagt i den hedenske kirkegården like ved.

I følge Osservatore Romano fant også arkeologene også en rekke andre graver under høyalteret. De var urørte og stammer antagelig fra den andre halvdel av det første århundret. Hedenske mausoleer som tilhørte den høyerestående middelklasse, ble anlagt i hele området fra begynnelsen av det 2. årh., men det bemerkelsesverdige var at de alle var gruppert rundt et snevert område som man etter alt å dømme hadde den største respekt for.

Noen få murrester inne på dette området hører sikkert til apostelens grav, heter det i rapporten. Et gravmæle ble bygget over stedet i den annen halvdel av det 2. årh. og det varte til keiser Konstantin bygget den store basilikaen der gravmålet ble bevart som et slags kapell i sentrum, flankert av marmorsøyler.

Under senere ombygninger i det 6. og 7. årh. ble kapellet atskillig forandret, inntil det til slutt forsvant for de troendes øyne, men det eksisterte under de nye byggene, selv etter at den gamle basilikaen måtte vike plassen for den nye kjempekirken i det 16. og 17. årh.

Osservatore Romano mener at det er tvilsomt om

UTLANDET:

VATIKANET

Det pavelige statssekretariats teologiske rådgiver.

Pave Pius XII har utnevnt pater *Michael Browne*, O. P., til det pavelige statssekretariats teologiske rådgiver.

Ny frimerkeserie i januar 1952.

I anledning av 100-års dagen for utsendelsen av det første frimerke fra Poste Vaticane sender Vatikanets Postvesen ut en jubileumsserie i januar måned.

CANADA

Pax Romana's 22. verdenskongress henlagt til Montreal.

Pax Romana's 22. verdenskongress finner sted i Canada i sommer. Kongressens hovedtema blir: «Universitetets misjon». Drøftelsene finner sted i tiden fra den 26.—30. august i Montreal og fra den 31. august—6. september i Quebec. Møtene i Quebec faller sammen med feiringen av 100-års jubileet til Det katolske universitetet der.

DE FORENTE STATER

Kardinal Spellmann feiret jubileum hos soldatene i Korea.

Erkebiskopen av New York, kardinal *Francis Spellmann*, feiret julen hos de amerikanske soldatene i Korea. Kardinalen var innbudt av general *Van Fleet* og leste julemessen på tre forskjellige steder ved fronten.

Utnevnelsen av general Clark til ambassadør ved Vatikanet forelegges kongressen i januar.

President *Truman* kommer ifølge en melding fra Washington til å forelegge utnevnelsen av general Clark til ambassadør ved Vatikanet for Kongressen i januar.

ENGLAND

Luftmarskalkens hustru opptatt i Kirken.

Hustruen til den engelske luftmarskalk *Sir Robert Brooke-Popham*, *Lady Opal Mary Brooke-Popham*, er nylig blitt opptatt i Kirken i Hethe, Oxfordshire. *Sir Robert* er protestant.

FRANKRIKE

Kardinal Gerlier krever rettferdighet for arbeiderne.

Erkebiskopen av Lyon, kardinal *Gerlier*, holdt nylig en tale til katolske menn der han krevet en fullstendig virkeliggjørelse av den kristne ekteskapsmoral. Samtidig framholdt kardinalen de plikter alle kristne har overfor dem som lever på livets skyggeside. Kirken kan ikke overse, uttalte kardinalen, at arbeiderne i sine anstrengelser for å bedre sine kår støter mot et system som strider både mot Guds og naturens orden. Nestekjærligheten kan avhjelpe megen nød, men dette er ikke nok. I første rekke må rettferdigheten anerkjennes og bringes til gjennombrudd.

1 832 000 pilegrimer i fjor til Lourdes.

Ifølge en offisiell statistikk ble Lourdes i fjor i tiden fra den 13. mars og til den 23. oktober, besøkt av 1 832 000 pilegrimmer fra alle deler av verden.

HOLLAND

Det katolske kringkastingsselskap landets største.

Det katolske kringkastingsselskap i Holland (KRO) har

publikum noen gang vil få adgang til apostelgraven, i hvert fall i større omfang, da det er ytterst vanskelig å ta seg fram mellom murene, gravene og søylene.

i dagene registrert lytter nr. 300 000 og er dermed landets største. Den katolske kringkasting i Holland ble grunnlagt for 25 år siden.

ITALIA

Kardinal Schuster om den katolske presse.

Søndag den 16. desember var den katolske presses dag i Nord-Italia. I anledning dagen sendte erkebiskopen av Milano, kardinal *Schuster*, ut et retningsgivende hyrdebrev hvor kardinalen meget sterkt framholder den katolske presses betydning for Sannhetens sak. Kardinalen slår også fast at forholdene i Italia i dag ville ha vært andre og bedre om den anti-kristne presse ikke hadde hjemsøkt landet med sin systematiske løgnpropaganda. I kampen mot denne hatefulle og forvirrede pressen har Kirken to mektige forsvarsvåpen, heter det i hyrdebrevet: kringkastingen og den katolske presse. *Både presteskapat og legfolket har en uavviselig plikt til å gå inn for og støtte pressens apostolat*, fordi den katolske presse også når fram til kretser som ikke lenger lytter til Kirkens budskap fra prekestolen, heter det til slutt i kardinalens hyrdebrev.

JUGOSLAVIA

Erkebiskop Stepinacs løslatelse.

Som nevnt i forrige nummer av «St. Olav», ble erkebiskop *Stepinac*, Kirkens primas i Jugoslavia, løslatt fra fengslet onsdag den 5. desember.

Erkebiskopen har senere overfor representanter for pressen erklært at betingelsene for løslatelsen er at han oppholder seg i Krasic (et litet sted utenfor Kroatias hovedstad Zagreb) og der fungerer som landsbyprest. Erkebiskopen understreket overfor pressens representanter at han fremdeles er erkebiskop av Zagreb og ikke har til hensikt å forlate Jugoslavia med mindre han med makt blir tvunget til det. «Jeg blir her til Den hellige far bestemmer noe annet.»

Det var i september 1946 at erkebiskopen etter en kommunistisk rettsfarsø ble dømt til 16 års fengsel for angivelig å ha oppmuntret til terrorhandlinger.

KOREA

Kommunistgeneralen tier til spørsmålet om hvor det er blitt av de fangetatte kristne misjonærer.

General *Nam Il* som er den eldste av nordkoreanernes forhandlere i Pamun Jon, har unnlatt å svare på en skriftlig forespørsel fra en korrespondent til det amerikanske katolske pressbyrå om hvor de 130 katolske misjonærer som ble tatt til fange av kommunistene i 1949 og 1950 befinner seg. Den 2. august i fjor ble det samme spørsmål rettet til generalen, som den gang lovet å undersøke saken. Denne gang unnlot generalen å gi noe som helst svar, en uheldsvanger taushet.

POLEN

900 prester sitter fengslet.

Ifølge pålitelige meldinger sitter der for tiden om lag 900 katolske prester arrestert i polske fengsler. De fleste av dem har sittet arrestert i lengere tid uten at det har vært reist sak mot dem.

Jesuittenes provinsial løslatt.

Jesuittenes provinsial i Polen, pater *Eduard Bulanda*, er etter 2 års hekte løslatt.

ROMANIA

Biskop Pacha's martyrium.

Radio Vaticana har nylig sendt ut et øyenvitnes beretning om den behandling den 81-årige biskopen av Temesvar, mgr. *Augustin Pacha*, har vært utsatt for i en kommunistisk fangeleir i Romania. Den 81-årige biskop ble som tidligere omtalt i «St. Olav» den 19. september 1951 etter en kommunistisk rettsfarsø dømt til 18 års ensomt fengsel for «høyforrederi» og «spionasje».

Av øyenvitnes beretning hitsettes:

«I april 1950 ble jeg arrestert. Etter et lengere opphold i det hemmelige politis kjellere i Temesvar, fikk jeg selv oppleve hva jeg hittil bare hadde lest om og ansett for utrolig. Sammen med 5 andre prester fra bispedømmet Temesvar, ble jeg brakt til en av det hemmelige politis fangeleire i Siebenbürgen. Her møtte jeg biskop *Pacha* som

var blitt arrestert noen dager før meg. Til det ytre forble biskopen hele tiden den samme. Selv om han ikke trodde på noen løslatelse, holdt han motet oppe hos oss andre. Han ba ikke om noen særbehandling eller begunstigelser hva man på grunn av hans høye alder muligens ville ha tilstått ham. Som far og bror delte han sin tunge skjebne med oss. Om dagen hadde vi tungt utearbeide og måtte ofte vandre opptil 15 kilometer til våre arbeidsplasser. Mens vi kunne strekke oss ut om natten og hvile på våre trebrisker, ble biskopen hver eneste natt hentet til politiforhør. En natt våknet jeg ved å høre noen stønne høyt. To medfanger hadde brakt biskopen tilbake på en bære. Han var bevisstløs. Ansiktet var mishandlet til uigenkjennelighet, nesebenet brukket og ut av munnen rant det blod. Kroppen var dekket av striper etter slag. Først senere fikk jeg vite at biskopen var blitt pisket i to timer av to av det hemmelige politis håndlangere. Neste morgen fulgte jeg biskopen på bære til leirens sykebrakke. Etter fire dager lykkedes det meg hemmelig å besøke ham. Han hadde da 40 graders feber. Hvor lenge biskopen ble i sykebrakken vet jeg ikke. Noen dager senere ble jeg sammen med 32 andre katolske prester transportert til en annen leir. Tre måneder senere fikk jeg høre at også biskop *Pacha* var satt inn som tvangsarbeider ved Donau—Svartehavs-kanalen. Av de 32 katolske prester som ble satt inn som tvangsarbeidere her, lever ennå 17, 15 er avgått ved døden. Maten er utilstrekkelig, arbeidet meget tungt. Våre krefter tar sterkt av. Om nettene finner politiforhørene sted. Man vil ha oss til å tilstå handlinger vi aldri har begått.»

«Fredsbringere» i form av asiater til Øst-Europa.

De hundretusener av asiater som de kommunistiske myndigheter har overflyttet fra asiatiske områder til Øst-Europa, ble nylig i en artikkel i «Pravda», som utommer i Moskva, betegnet som «fredsbringere». «Pravda» skriver at for å fylle de tomrom den evakuerte tyske befolkning har etterlatt seg, har det vært nødvendig å overføre mange tusen kinesere til byene øst for Oder og Neisse. I Kattowitz, Beuthen og Königsberg, har denne overføring ført til hele kineserbydelere. Bare i Øst-Preussen finnes det nå over 100 000 kinesere. Hvilke vanskeligheter Kirken i disse områder nå får å kjempe med, kan folk i Vest-Europa overhodet ikke fatte.

SPANIA

7300 prester og ordensfolk myrdet under borgrekrigen i Spania.

Den spanske regjering utga like før jul en samling dokumenter vedrørende det kommunistiske terrorregimentet i Spania under borgerkrigen. Det framgår av dette materiale at over 7300 prester og ordensfolk ble myrdet av kommunistene: 14 biskoper, 4266 verdensprester, 2489 ordensfolk, 283 nonner og 249 katolske teologiske.

De myrdede prester ble i mange tilfeller ifølge pålitelige øyenvitner martret og pint på det frykteligste. Under kommunistpobelens fryd ble mange av dem levende brent.

Det framgår av den spanske regjering's akter at disse voldsdåder overhodet ikke hadde vært tenkelige, om de ikke var planlagt av sovjet-russiske agenter som med likefram vitenskapelig nøyaktighet brakte forbrytelsene til utførelse.

Spanske katolikkers hjelp til Kirken i Japan.

Spanias katolikker har nå samlet inn en million pesetas som vil bli gitt til det katolske universitet i Tokio.

SVERIGE

Kjent forfatterinne opptatt i Kirken.

I forrige nummer av «St. Olav» kunne vi meddele at den kjente, baltiske forfatter *Edzard Schaper*, hadde funnet veien til Kirken. Denne gang meldes det fra Sverige at den kjente svenske forfatterinne *Klara Nordström* er opptatt i Kirken.

TSJEKKOSLOVAKIA

Alle klostre i det katolske Slovakia opphevet.

Det heter i en melding i de amerikanske slovakers hovedorgan at alle klostre og ordenshus i Slovakia nå er opphevet og beslaglagt av kommunistene. Der fantes for kommunistene rev makten til seg i Tsjekkia i alt 90 munkeklostre med 1200 munkur og 250 nonneklostre med om lag 3000 nonner i landet. Munkene og nonnene er nå anbrakt i konsentrasjons- og arbeidsleire.

PREMIEKONKURRANSE

N. K. K. F.

vil fortsatt arbeide for å skaffe «St. Olav» flere abonnenter. Tidligere arrangerte vi et boklotteri, og det ga gode resultater.

Nå fører vi kampanjen videre og oppsetter pengepremier på kr. 50 — 25 — 15 — 10 for dem som innen 1. mars 1952 hverver de fleste nyttegninger.

Vær med hjelp oss å støtte vårt gode og aktuelle blad. Gjør kjent og hjelp fram den katolske presse!

N. K. K. F.'s

Kjole- og rissekursus

settes i gang fra ca. 20. januar. Kurset varer i 3 mndr. med undervisning 1 gang ukentlig. Kr. 30.— for hele kurset betales ved innmeldelsen, som skjer hos søster Clemence, St. Josephs Institutt, Akersveien 4, Oslo. Innm. innen 20. januar.

f. N.K.K.F.'s styre
Ingrid Straith Solberg.

Etabl. 1885

G. A. LARSEN

Nordal Bruns gate 7, Oslo

Alle sorter glass til bygningsbruk

Glass-sliperi - Speilfabrikk

Verksted for glassmalerier

Gamle speil omfolieres og blir som nye — hentes og bringes
Frisk luft fåes best ved anbringelse av glassventiler i vinduene

Gullmedalje Barcelona 1929

Telefon 42 62 19 - 42 57 09 - Telegramadr.: «GLASSMESTER»

EKTEPAR MED PIKE PÅ 3 ÅR

trenger husrom, ett værelse eller mere snarest, inntil 1 times reise fra Oslo. Alt har interesse, også ev. for noen måneder. Bill. mrk. «Anne» i eksp.

KJENTE BERGENS-FIRMAER

Kjøp Dessert-is

fra

Bergens-meieriet

O. Kavli A/S

KONDITOR
Charles Nydegger

KRANSEKAKER

Johan H.
BENTZON
Etabl 1832 A/S

KOLONIAL — VASKEARTIKLER
En gros Telefon 10106

L. W. TORNØE A/S

Papirhandel

BERGEN

Frz. Kaufmann
Dameskredder

Atelier for Kåper - Drakter - Kjoler

Telefon: 11158 - Bestillinger til våren 1952 må innleveres januar

A/S RR. MADSENS BOK- & PAPIRHANDEL
BERGEN

BRYGGEN 5 - LEPPEN - TELEON 11482

EGON JOHANNESSEN A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros

Rikstelefon 16809
Postboks 315 - BERGEN

LA IKKE BØKER,
KONTANTER OG
VERDISAKER
ligge ubeskyttet
ANSKAFF DEM ET
ILDSIKKER
JØLI-SKAP

JØRGEN S. LIEN

BERGEN - OSLO - TRONDHEIM

KJENTE BERGENS-FIRMAER

Vi leverer:
Sandblåst og etset glass
Didr. Andersen & Søn A/s
BERGEN

Daglig nybrent
kaffe fra
eget brenneri

Stempler
av enhver art
Skilt
for ethvert behov

NYGÅRDSGT. 12

MANUFAKTURVARER
SENGEUTSTYR

Sverre W. Monsen
Bergen

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER
FOSSWINKELGATE 20
Maler prestegården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

STRØMPER

A/S BJØRN
Tøsse MØLLE

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri

Telefon 11 317

Bergen

Alliance

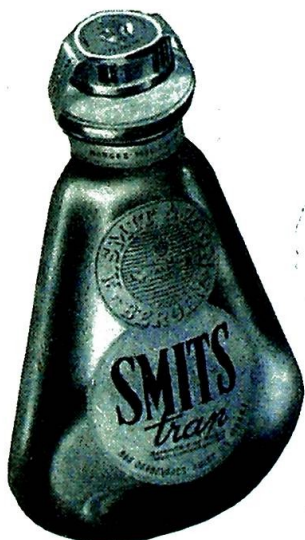
KONFEKTFORRETNING
Nygårdsgate 1. — Telf. 11 907 Bergen
Alt i sjokolade

All slags

skadeforsikring

HVER DAG

Føres av større kolonialforretninger
A. SMIT & ZOON
BERGEN

Chr. Vestheim & Co.

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING

VESTRE STRØMKAI 1 — BERGEN — TELEFON 16 794

Sølv
for

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4

alle
anledninger

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

GEISHA - TE

Kinsarvik Frukthandel

O. Kyrresgate 47

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

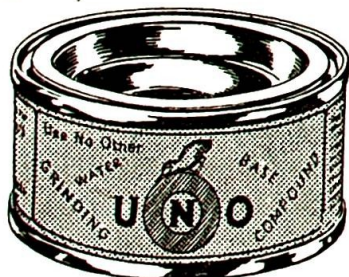
Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Beste
og hurtigste
sllpemiddel
for lager og
ventiler

B. C. BERTHELSENS EFFE.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR EN GROS — EN DETALJ
FREDRIKSTAD

Hvorfor ikke

benytte Dem av en katolikk ved bestilling av trykksaker?

John Johnsens Trykkeri, Oppdal

Hvorfor ikke

benytte Dem av en katolikk?

Frithjof Wasler, malermester, Oslo

Telefon 53 59 25

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

HANS KARLSEN

MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

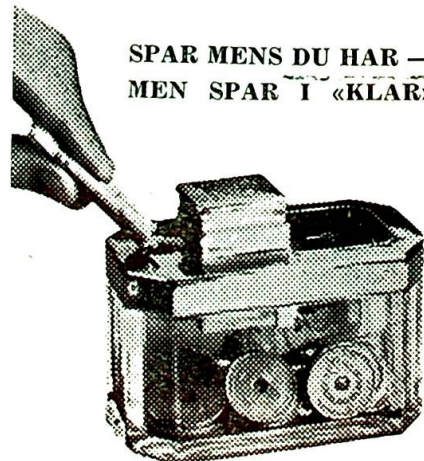
Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforetning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

SPAR MENS DU HAR —
MEN SPAR I «KLAR»

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet